

Innowacje i rozwój przedsiębiorstw w województwie opolskim do 2020 roku.

Paweł Bliźnicki
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

Katowice, 12 marca 2015 r.

Mały region europejski – 1 mln
mieszkańców

Wysoka jakość życia – korzystne
warunki do zamieszkania

Wielokulturowość

Charakterystyka województwa opolskiego

w oparciu o Strategię Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r.
oraz Regionalną Strategię Innowacji Województwa Opolskiego do roku 2020

MOCNE STRONY

zróżnicowana struktura przemysłu, ośrodki przemysłu: chemicznego, maszynowego, metalowego, budowlanego, drzewno-papierniczego, rolno-spożywczego, paliwowo-energetycznego

tradycja produkcji rzemieślniczej i spółdzielczej

surowce mineralne

przemysł średnich technologii

kondycja mikro i małych przedsiębiorstw

Charakterystyka województwa opolskiego

w oparciu o Strategię Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r.
oraz Regionalną Strategię Innowacji Województwa Opolskiego do roku 2020

MOCNE STRONY

koncentracja sektora szkolnictwa wyższego w aglomeracji opolskiej

aktywność w aplikowaniu o wsparcie z funduszy strukturalnych

oferta terenów inwestycyjnych

dostępność komunikacyjna i infrastruktura transportowa

urbanizacja obszarów wiejskich, produktywność rolnicza, gospodarka rybacka

WYZWANIA DLA GOSPODARKI

depopulacja i migracje

poziom rozwoju

tempo wzrostu gospodarczego

sektor usług

poziom innowacyjności gospodarki, przedsiębiorstw oraz sfery B+R

poziom przedsiębiorczości mieszkańców

Struktura gospodarki województwa opolskiego

(wartość dodana brutto dla PKD)

Przetwórstwo przemysłowe	25,2%
Handel i naprawy	17,4%
Obsługa nieruchomości i firm; nauka	11,7%
Administracja publiczna i obrona narodowa...	7,3%
Budownictwo	7,3%
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	5,1%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	4,9%
Edukacja	4,9%
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	4,3%
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	3,9%
Pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna...	3,3%
Pośrednictwo finansowe	2,6%
Hotele i restauracje	1,0%
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0,6%
Górnictwo i kopalnictwo	0,6%
Rybactwo	0,01%

Regionalna Strategia Innowacji Województwa Opolskiego do 2020 r.

Wyzwania wertykalne i horyzontalne

**Systemowe wsparcie
specjalizacji
regionalnych,
w tym specjalizacji
inteligentnych**

**Wzmacnianie
potencjału
badawczego
i edukacyjnego oraz
komercjalizacja
wyników prac B+R**

**Profesjonalizacja
i koncentracja
branżowa instytucji
otoczenia biznesu**

Skuteczny transfer wiedzy w regionie z wykorzystaniem narzędzi ICT

**Wzmacnianie innowacyjności w regionie poprzez specjalizacje inteligentne
z poszanowaniem zasad rozwoju zrównoważonego**

Edukacja i kształcenie na rzecz innowacyjnej gospodarki

Regionalna Strategia Innowacji Województwa Opolskiego do 2020 r.

Cele strategiczne

Identyfikacja i wsparcie przedsięwzięć innowacyjnych kluczowych dla rozwoju sektora MSP

Edukacja na rzecz tworzenia postaw kreatywnych, przedsiębiorczych i innowacyjnych

Inicjowanie regionalnych przedsięwzięć na rzecz innowacji

Tworzenie regionalnego systemu przyciągania i lokowania innowacyjnych inwestycji

Kształcenie dla innowacyjnej gospodarki oraz tworzenie kultury innowacyjnej

Rozwój instrumentów inżynierii finansowej na rzecz wsparcia specjalizacji inteligentnych

Rozwój potencjału gospodarczego i współpracy międzysektorowej na rzecz realizacji przedsięwzięć innowacyjnych

Komercjalizacja wyników badań w zakresie specjalizacji regionalnych przy wykorzystaniu nowoczesnej infrastruktury naukowo-badawczej

Skuteczny i efektywny system usług w szczególności na rzecz specjalizacji inteligentnych

Inteligentne specjalizacje:

identyfikowanie wyjątkowych cech i aktywów każdego kraju i regionu, podkreślanie przewagi konkurencyjnej każdego regionu oraz skupianie regionalnych partnerów i zasobów wokół wizji ich przyszłości ukierunkowanej na osiągnięcia.

Inteligentne specjalizacje pojawiają się kiedy innowacje spełniają warunki określone przez wszystkie etapy transferu wiedzy:

- B+R,
- Wykorzystanie w przedsiębiorstwie,
- Rozszerzenie zasięgu wykorzystania na rynku regionalnym i ponadregionalnym

Specjalizacje regionalne województwa opolskiego

Skala		Obszar	
Obszary rozwoju regionu	Obszary o dużym znaczeniu dla rozwoju regionu	Kluczowe obszary rozwoju z uwzględnieniem technologii i wiedzy regionalnej	Chemiczny
			Budowlany wraz z przemysłem mineralnym i usługami budowlanymi
			Maszynowy i elektromaszynowy
			Paliwowo-energetyczny
			Rolno-spożywczy
			Drzewno-papierniczy, w tym przemysł meblarski
			Metalowy i metalurgiczny
	Potencjalne kluczowe obszary rozwoju	Usługi medyczne i rehabilitacyjne	
		Usługi turystyczne	
		Transport i logistyka	
		Usługi edukacyjne	
		Przemysł lekki	
		Usługi finansowe	
	Handel		

Inteligentne specjalizacje regionalne województwa opolskiego

	GRUPY TECHNOLOGII, PRODUKTÓW I PROCESÓW W RAMACH OBSZARÓW ROZWOJU	WYSZCZEGÓLNIENIE	
A. Specjalizacje inteligentne	Technologie chemiczne (zrównoważone)	Otrzymywanie i przetwórstwo materiałów polimerowych Technologie chemiczne organiczne Chemia specjalistyczna Produkty chemiczne na bazie surowców odnawialnych	
	Zrównoważone technologie budownictwa i drewna	Technologie budownictwa niskoenergetycznego Technologie cementu, wapna i betonu Technologie drewna	
	Technologie przemysłu maszynowego i metalowego	Technologie układów napędowych Technologie projektowania i wytwarzania maszyn i urządzeń Technologie metali	
	Technologie przemysłu energetycznego (w tym OZE, poprawa efektywności energetycznej)	Technologie wytwarzania energii Technologie silników Technologie wysokich napięć	
	Technologie rolno-spożywcze	Technologie produkcji roślinnej Technologie produkcji i przetwarzania żywności w szczególności przetwarzanie mleka	
	B. Potencjalnie specjalizacje inteligentne	Procesy i produkty ochrony zdrowia i środowiska (<i>Life and environmental science</i>)	Produkty ochrony zdrowia
			Zintegrowany przestrzennie regionalny produkt turystyczny
			Proces organizacyjny systemu transportu intermodalnego przyjaznego środowisku

STRATEGIA ROZWOJU POLSKI ZACHODNIEJ

Potencjał klastrów wg. branż w poszczególnych województwach

Dolnośląskie	Lubuskie	Opolskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Odzieżowa			Przetwórstwo spożywcze	
Maszynowa				
Oświetlenie i sprzęt elektryczny	Przetwórstwo spożywcze		Maszyny i usługi budowlane	Transport i logistyka
Kamieniołomy	Meblarska	Przetwórstwo spożywcze	Odzieżowa	Przetwórstwo spożywcze
Budownictwo	Budownictwo	Budownictwo	Meblarska	Budownictwo
Usługi finansowe	Usługi finansowe	Usługi finansowe	Oświetlenie i sprzęt elektryczny	Edukacja i wytwarzanie wiedzy
Przetwórstwo spożywcze	Maszyny i sprzęt budowlany	Meblarska	Maszynowy	Usługi finansowe
Edukacja i wytwarzanie wiedzy	Odzieżowa	Technologia produkcji	Budownictwo	Odzieżowa
Maszyny i usługi budowlane	Obuwnicza	Chemiczna	Usługi finansowe	Meblarska
Meblarska	Maszynowy	Obuwnicza	Edukacja i wytwarzanie wiedzy	Przemysł morski
Produkty skórzane	Oświetlenie i sprzęt elektryczny		Bizuteria i metale szlachetne	
			Ropa i gaz	

Budowa oferty gospodarczej

- Wspieranie wypracowywania i implementowania nowoczesnych rozwiązań w wiodących branżach gospodarczych makroregionu,
- Rozwój i profesjonalizacja działalności ośrodków innowacji i przedsiębiorczości, w szczególności w zakresie wsparcia wiodących branż gospodarczych makroregionu,
- Tworzenie zachęt do inwestowania, w tym zapewnienie dostępu do usług publicznych,
- Tworzenie i rozwój ponadregionalnych produktów turystycznych.

Wzmacnianie potencjału naukowo- -badawczego

- Inicjowanie i wspieranie współpracy naukowo-badawczej ośrodków z Polski Zachodniej,
- Budowanie komplementarnej oferty edukacyjnej służącej dostosowaniu kapitału ludzkiego do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy,
- Inicjowanie wspólnych działań edukacyjnych promujących postawy przedsiębiorcze i innowacyjne,
- Wzmocnienie mechanizmów transferu wiedzy między nauką a biznesem w celu komercjalizacji wyników badań.

Główne programy współfinansujące realizację celów strategii w latach 2014-2020

**Regionalny Program Operacyjny
Województwa Opolskiego**

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Program Operacyjny Polska Cyfrowa

Dofinansowanie na
działalność badawczo-
rozwojową i infrastrukturę
B+R

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020

Oś priorytetowa I Innowacje w gospodarce

Cel szczegółowy 1 Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020

Oś priorytetowa I Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa

Priorytet inwestycyjny 1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego (...)

Oś priorytetowa II Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I

Priorytet inwestycyjny 1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego (...)

Oś priorytetowa IV Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego

Priorytet inwestycyjny 1a Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy

Oś I Innowacje w gospodarce

Przedsięwzięcia:

- budowa, rozbudowa i zakup wyposażenia dla zaplecza badawczo-rozwojowego w celu rozwoju działalności innowacyjnej;
- finansowanie procesu powstawania innowacji (od pomysłu do rynku) lub jego wybranych elementów;
- wsparcie przez instrumenty finansowe.

Beneficjenci:

- przedsiębiorstwa, w szczególności MSP;
- podmiot wdrażający instrument finansowy.

Program operacyjny Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020

B+R

Oś priorytetowa I Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa

Przedsięwzięcia:

Projekty B+R przedsiębiorstw

Sektorowe programy B+R

Program operacyjny Inteligentny Rozwój
na lata 2014-2020

B+R

Prace B+R finansowane z udziałem funduszy
kapitałowych

Anioł
biznesu

Fundusze venture
capital (VC)

Beneficjenci:

- przedsiębiorstwa;
- konsorcja przedsiębiorstw;
- podmiot wdrażający instrument finansowy.

Program operacyjny Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020

B+R

Oś Priorytetowa II Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I

**Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R
przedsiębiorstw**

Otwarte innowacje – wspieranie transferu technologii

Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw

**Zwiększenie intensywności współpracy w ramach
krajowego systemu innowacji**

Beneficjenci:

- przedsiębiorstwa, w tym konsorcja przedsiębiorstw;
- koordynatorzy Krajowych Klastrow Kluczowych;
- podmiot wdrażający instrument finansowy.

Program operacyjny Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020

B+R

Oś priorytetowa IV Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego

Przykładowe projekty:

Badania naukowe i prace rozwojowe

**Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora
nauki**

Międzynarodowe agendy badawcze

Zwiększanie potencjału kadrowego sektora B+R

Beneficjenci:

- konsorcja przedsiębiorstw i jednostek naukowych;
- konsorcja przedsiębiorstw i uczelni (w tym spółek celowych uczelni);
- instytucje otoczenia biznesu.

Dofinansowanie na rozwój działalności i wdrażanie innowacji

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020

Oś priorytetowa II Konkurencyjna gospodarka

Cel szczegółowy 1 Zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MSP

Program operacyjny Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020

Oś priorytetowa III Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach

Priorytet inwestycyjny 3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również przez inkubatory przedsiębiorczości

Priorytet inwestycyjny 3c Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług

Oś II Konkurencyjna gospodarka

- **rozbudowa przedsiębiorstwa**, prowadząca do wprowadzenia na rynek nowych produktów/usług, zmianie procesu produkcyjnego lub sposobu świadczenia usług,
- **wdrażanie innowacji** produktowych, procesowych, marketingowych i organizacyjnych,
- **inwestycje** w nowoczesne maszyny i urządzenia oraz sprzęt produkcyjny,
- **rozwój** przedsiębiorstw zwiększający skalę ich działalności, wzrost zasięgu oferty;
- **rozwój** współpracy między przedsiębiorstwami w oparciu o nowoczesne rozwiązania teleinformatyczne (B2B);
- **wsparcie** procesów informatyzacji wewnętrznej przedsiębiorstw, wykorzystania najnowszych osiągnięć technologicznych i organizacyjnych dla wprowadzenia procesów modernizacyjnych wspomagających bieżącą działalność firm (B2E);
- **wykorzystanie TIK** w relacjach pomiędzy przedsiębiorcą a klientem (B2C);

Beneficjenci:

- mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa;
- podmiot wdrażający instrument finansowy

Program operacyjny Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020

Innowacje

Oś III Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach

Przykładowe projekty:

- tworzenie przedsiębiorstw na bazie innowacyjnych pomysłów (tzw. **preinkubacja**),
- zasilenie kapitałowe **nowopowstałych** firm,
- Innowacje w przedsiębiorstwach z wykorzystaniem funduszy **venture capital**,
- **anioł biznesu** - użycie mechanizmów finansowania syndykatowego (grupowego),

Beneficjenci:

- przedsiębiorstwa (MSP);
- podmiot wdrażający instrument finansowy.

Program operacyjny Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020

Innowacje

Oś III Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach

Projekty:

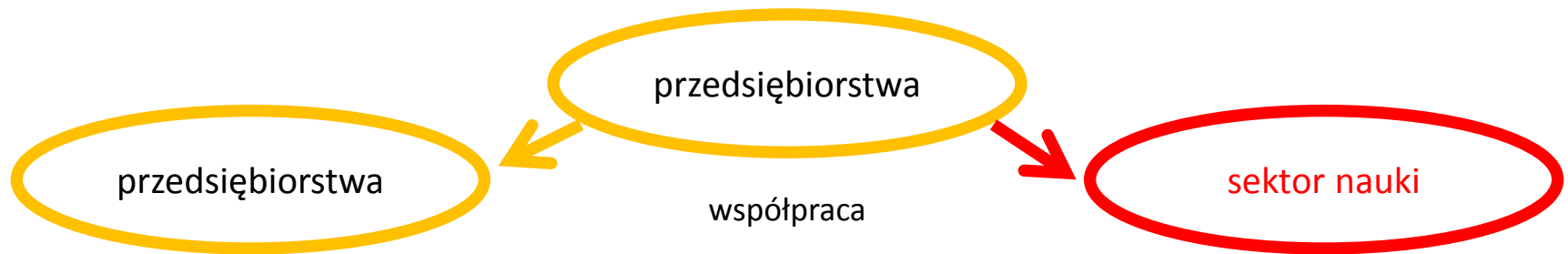
Wdrożenie wyników prac B+R

Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji

Beneficjenci:

- przedsiębiorstwa, w tym konsorcja przedsiębiorstw,
- podmiot wdrażający instrument finansowy,
- instytucje otoczenia biznesu.

Dofinansowanie na współpracę
przedsiębiorstw oraz na
nawiązywanie współpracy
sektora nauki i biznesu

Klastry

Konsorcja przedsiębiorstw oraz konsorcja przedsiębiorstw i jednostek naukowych/uczelni.

Projektyuczonych prowadzone w przedsiębiorstwach, stażedoktorantów/naukowców w przedsiębiorstwach, stażepredsiębiorców w jednostkach naukowych.

Oś I Innowacje w gospodarce

Główne typy przedsięwzięć:

- inwestycje w infrastrukturę oraz wyposażenie B+R jednostek naukowych i szkół wyższych.

Beneficjenci:

- szkoły wyższe;
- jednostki naukowe.

Dofinansowanie na inwestycje proekologiczne

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020

Oś priorytetowa III Gospodarka niskoemisyjna

Cel szczegółowy 3 Zwiększona efektywność energetyczna MSP

Cel szczegółowy 4 Zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Oś priorytetowa I Zmniejszenie emisyjności gospodarki

Priorytet inwestycyjny 4.i. Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych

Priorytet inwestycyjny 4.ii. Promowane efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach

Priorytet inwestycyjny 4.vi. Promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe

Oś III Gospodarka niskoemisyjna

Przykładowe działania:

- zastosowanie energooszczędnych technologii produkcji i użytkowania energii (energia elektryczna, ciepło, chłód, woda);
- zastosowanie technologii odzysku energii wraz z systemem wykorzystania energii ciepła odpadowego w ramach przedsiębiorstwa, wprowadzanie systemów zarządzania energią,
- modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach;
- **audyt energetyczny.**

Beneficjenci:

- mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa;
- podmiot wdrażający instrument finansowy.

Oś priorytetowa 1 Zmniejszenie emisyjności gospodarki

Przykłady projektów:

Wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci elektroenergetycznych. Wsparcie jednostek OZE wykorzystujących energię słońca, geotermii oraz wody.

Budowa i przebudowa:

- lądowych farm wiatrowych;
- instalacji na biomasę;
- instalacji na biogaz;
- jednostek wytwarzania energii wykorzystującej wodę i słońce oraz ciepła przy wykorzystaniu energii geotermalnej;

Przebudowa linii produkcyjnych na bardziej efektywne energetycznie.

Zastosowanie technologii odzysku energii wraz z systemem wykorzystania energii ciepła odpadowego w ramach przedsiębiorstwa, wprowadzanie systemów zarządzania energią.

Działania skierowane do przedsiębiorców.

Dofinansowanie na inne obszary działania przedsiębiorstw

**Informatyzacja i działalność
w Internecie**

Internacjonalizacja

**Ochrona własności
przemysłowej/intelektualnej**

Systemowe wsparcie specjalizacji regionalnych, w tym specjalizacji inteligentnych

Chespa Wykrojniki Sp. z o.o. - Wdrożenie technologii produkcji innowacyjnego produktu – zintegrowanego zespołu narzędzi do produkcji opakowań z tektury
Wartość projektu: 4 250 600,00 zł

Silspek Sp. z o.o. – Utworzenie laboratorium elastomerów
Wartość projektu: 390 993,00 zł

PHP Mochnik - Wdrożenie innowacyjnych technologii w zakresie obróbki szkła płaskiego
Wartość projektu: 4 746 530,80 zł

Śląski Klaster Drzewny Sp. z o.o. – Technologia termowania drewna – innowacyjna metoda modyfikacji drewna
Wartość projektu: 2 210 810,05 zł

Wzmacnianie potencjału badawczego i edukacyjnego oraz komercjalizacja wyników prac B+R

POKL 8.2.1 Efektywny transfer wiedzy z nauki do przemysłu w województwie opolskim - wypracowanie 200 propozycji innowacyjnych rozwiązań wdrożeniowych, dzięki wykorzystaniu modelu współpracy nauki z biznesem, opierającego się na wiedzy i doświadczeniach niemieckich.

Wartość projektu: 5 360 229,91 PLN

POKL 6.1.1 Opolski program stażowy dla absolwentów – wsparcie dla 270 absolwentów kierunków technicznych z terenu województwa opolskiego, organizacja sześciomiesięcznych staży i szkoleń

Wartość projektu: 4 687 046,90 PLN

POKL 8.2.1 Interdyscyplinarne Zespoły Naukowców i Przedsiębiorców

-wsparcie przedsiębiorstw branży ekonenergetycznej przez dwa interdyscyplinarne zespoły naukowców - opracowanie 10 rozwiązań o charakterze wdrożeniowym

Wartość projektu: 761 508,11 PLN

Profesjonalizacja i koncentracja branżowa instytucji otoczenia biznesu

Dobrodzieńskie Centrum Biznesu: profesjonalne usługi okołobiznesowe dla przedsiębiorców z Opolszczyzny – DOBROTEKA
Wartość projektu: 12 070 564,05 zł

ATMOTERM S.A. - Opolskie Centrum Wysokich Technologii na rzecz Zrównoważonego Rozwoju
Wartość projektu: 9 882 128,74 zł

West Technology & Trading Polska Sp. z o.o. - Przemysłowe Centrum Transferu Technologii i Wdrożeń w Opolu
Wartość projektu: 4 912 510,50 zł

Voltplant Sp. z o.o. - Budowa branżowego centrum biznesu - Opolskie Centrum Energii Odnawialnej w Opolu
Wartość projektu: 5 270 550,00 zł

Dziękuję za uwagę

„Opolskie przyjazne mieszkańcom i przedsiębiorcom”